

Νηπιοβαπτισμός: Ορθόδοξες απαντήσεις σε προτεσταντικούς ισχυρισμούς

/ Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Το ζήτημα του νηπιοβαπτισμού αποτέλεσε πάντοτε αφορμή μόνιμης μομφής και κατηγορίας, στον ελληνικό χώρο, διαφόρων Προτεσταντικών κινήσεων κατά της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Η απόρριψη του νηπιοβαπτισμού από τους Έλληνες Προτεστάντες δεν είναι πρόσφατο φαινόμενο. Μαρτυρείται ήδη από τον 19ο αι., από την πρώτη στιγμή δηλαδή της παρουσίας Προτεσταντικών κοινοτήτων στον ελλαδικό χώρο[1].

Σύμφωνα, λοιπόν, με κάποιους από τους Έλληνες Διαμαρτυρόμενους ο νηπιοβαπτισμός απορρίπτεται ως αντιβιβλική διδασκαλία και ως ανθρώπινη επινόηση. Αναφέρουν χαρα- κτηριστικά: «είναι ξεκάθαρο ότι το βάπτισμα των παιδιών είναι αντίθετο προς την διδασκαλία της Καινής Διαθήκης. Δεν υπάρχει καμία εντολή, ούτε παράδειγμα, ούτε και καμία απολύτως νύξη, ότι εβαπτίσθη νήπιο υπό του Κυρίου ή των μαθητών του »[2].

Με ποιο όμως κριτήριο οι Έλληνες Προτεστάντες απορρίπτουν τον νηπιοβαπτισμό;

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς τους μοναδικό τους κριτήριο είναι η Αγία Γραφή. Ισχυρίζονται ότι ο νηπιοβαπτισμός στερείται αγιογραφικής θεμελίωσης. Ας αξιολογήσουμε όμως αυτό το επιχείρημα.

1). Οι προτεσταντικές αντιφάσεις.

Η θέση των Ελλήνων διαμαρτυρομένων, ότι ο νηπιοβαπτισμός στερείται αγιογραφικής θεμελίωσης τους φέρνει σε κάθετη αντίθεση με τους θεμελιωτές του Προτεσταντισμού. Στα χρόνια της Μεταρρύθμισης την απόρριψη του νηπιοβαπτισμού την υποστήριζαν μετά πάθους οι Αναβαπτιστές, δηλαδή, η πλέον ριζοσπαστική πτέρυγα της Μεταρρύθμισης. Απέναντι τους και γι' αυτήν τους την τοποθέτηση θα σταθούν με ιδιαίτερη αυστηρότητα οι θεμελιωτές του Προτεσταντισμού έχοντας ως μοναδικό κριτήριο και αυτοί την Αγία Γραφή.

Ο Μ. Λούθηρος σε δύο βασικά κείμενά του, ιδιαίτερης βαρύτητας, στα **Σμαλκαλδικά Άρθρα** (Pars III, 5) και στη **Μεγάλη Κατήχηση** (Pars IV) είναι σαφέστατος. Ο νηπιοβαπτισμός αναφέρει: α) είναι σύμφωνος με την Αγία Γραφή, β) είναι αναγκαίος και γ) είναι αρεστός στο Θεό[3].

Ο Ι. Καλβίνος στο κλασικό δογματικό έργο του **Institutio Christianae Religionis** (IV, 16, 1-32), θα αναιρέσει ένα προς ένα τα λογικά και αγιογραφικά επιχειρήματα των Αναβαπτιστών. Ο Καλβίνος, μάλιστα, θεωρούσε την προάσπιση του νηπιοβαπτισμού ως στοιχείο καθαρότητας της χριστιανικής πίστεως από τις παραχαράξεις των Αναβαπτιστών.

Ο Ζβίγγλιος θα κινηθεί στο θέμα αυτό στην ίδια γραμμή με τον Ι. Καλβίνο εκφράζοντας τις απόψεις του στο έργο του *Vom Taufe, vom widertaufe und vom kindertaufe* το έτος 1525. Ο ίδιος είχε προσπαθήσει σε τρεις δημόσιες συζητήσεις του, το ίδιο έτος, να μεταπείσει ηγετικά στελέχη των Αναβαπτιστών χωρίς όμως αποτέλεσμα.

Έχοντας, λοιπόν, υπόψιν τις θέσεις των θεμελιωτών του Προτεσταντισμού, και συγκρίνοντάς τις με τις θέσεις των Ελλήνων Προτεσταντών, βρισκόμαστε μπροστά σε μια μεγάλη αντίφαση. Να επικαλούνται αμφότεροι την Αγία Γραφή και να αντιφάσκουν μεταξύ τους για το ποια είναι η θέση της Αγίας Γραφής για το ίδιο θέμα.

Επιπλέον, η αντίφαση αυτή γίνεται ακόμη μεγαλύτερη, γιατί με βάση τους ισχυρισμούς που παραθέσαμε των Ελλήνων Προτεσταντών, οι ιδρυτές του Προτεσταντισμού και πνευματικοί τους προπάτορες, υπερασπίζονταν ως θείο θέλημα ανθρώπινες επινοήσεις και αντιβιβλικές απόψεις!!!

Για τον ορθόδοξο χριστιανό οι προτεσταντικές αντιφάσεις και στο ζήτημα του νηπιοβαπτισμού είναι δηλωτικές της μόνιμης δυσπερίγραπτης τραγωδίας του Προτεσταντισμού.

2) Το αγιογραφικό χωρίο Μάρκου 16,16.

Πρόκειται για το αγιογραφικό χωρίο που οι Διαμαρτυρόμενοι το θεωρούν ως το κύριο επιχείρημά τους εναντίον του νηπιοβαπτισμού. Παρουσιάζουν ως αμάχητο επιχείρημα τη διατύπωση του χωρίου: «ο πιστεύσας και βαπτισθείς σωθήσεται»[4]. Ματαίως. Το χωρίο κατανοείται μέσα στα θεολογικά του συμφραζόμενα και αποτυπώνει με ακρίβεια το προαπαιτούμενο για να γίνει κάποιος **ενήλικας** χριστιανός μέσα σ' ένα εχθρικό περιβάλλον όπως ήταν αυτό όταν άρχισε η διάδοση του Ευαγγελίου, αλλά και για πολλές εκατονταετίες αργότερα λόγω των διωγμών. Σήμερα ισχύει στο χώρο της εξωτερικής ιεραποστολής, ή για έναν άπιστο ή άθεο που θέλει να γίνει χριστιανός. Με ποιά λογική η βασική προϋπόθεση εισόδου στην Εκκλησία **για τον μη χριστιανό ενήλικα** είναι προαπαιτούμενο για το νήπιο της χριστιανικής οικογένειας;

Για την ορθόδοξη πίστη το μυστήριο του αγίου βαπτίσματος, όχι μαγικά, αναιρεί την κληρονομιά της φθοράς και του θανάτου[5]. Στο βρέφος δεν υπάρχει προσωπική ευθύνη που να απαιτεί μετάνοια όπως στους ενήλικες. Το εν λόγω χωρίο, λοιπόν, σε καμιά περίπτωση δεν αποτελεί αγιογραφική μαρτυρία κατά του νηπιοβαπτισμού.

3. Αγιογραφικές μαρτυρίες για τον νηπιοβαπτισμό.

Ο Προτεσταντικός ισχυρισμός ότι ο νηπιοβαπτισμός στερείται ερείσματος στην Αγία Γραφή έχει ένα μεγάλο **έλλειμμα αληθείας**. Και τούτο γιατί:

- i) Υποτιμούν το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του Θεανθρώπου για τα παιδιά Ματθ. 19,13-15).
- ii) Παραγνωρίζουν ότι το βάπτισμα αντικατέστησε την οκταήμερο περιτομή που γινόταν στα βρέφη και ήταν τύπος του βαπτίσματος (Κολ. 2, 11).
- iii) Παραβλέπουν ότι ο Θεάνθρωπος δεν έθετε προϋποθέσεις ηλικίας για την είσοδο στη βασιλεία των ουρανών (Ιωαν. 3, 5).
- iv) Αποσιωπούν το ότι οι Απόστολοι βάπτιζαν οικογένειες, που φυσικά είχαν παιδιά (Πραξ. 16, 14-15. Α' Κορ. 1, 16).
- v) Πρέπει να αποδείξουν, ότι οι τρεις χιλιάδες άνθρωποι που πίστευσαν και

βαπτίστηκαν μετά την ομιλία του απ. Πέτρου (Πραξ. 2, 39- 42) άφησαν τα παιδιά τους αβάπτιστα.

Η δική μας τελική επισήμανση που αποδεικνύει ως ιστορικά και θεολογικά ατεκμηρίωτη την Προτεσταντική μομφή κατά του νηπιοβαπτισμού θα είναι η επισήμανση του αγίου Νεκταρίου ότι: «ουδαμού της Ιεράς Γραφής φαίνεται η ότι ο Χριστός διέταξε τον αποκλεισμόν των νηπίων από του βαπτίσματος η ότι οι Απόστολοι κατά τας Αποστολικάς αυτών πορείας, βαπτίζοντες τους προσερχομένους εις την πίστιν εθνικούς, κατέλιπον αβάπτιστα τα εαυτών νήπια»[6].

[1]. Βλ. Αρχιμ. Παν. Δουληγέρη, *Ο αιρετικός Καλαποθάκης η έλεγχος των ψευδο-ευαγγελικών*, 1892, σσ. 192-195.

[2]. Βλ. Γ. Καρβουνάκη, *Το Βάπτισμα κατά τον Λόγο του Θεού*, στο Περ. Σάλπισμα, Ιούλ- Δεκ.1992, σ. 126.

[3]. Βλ. *Unser Glaube. Bekenntnisschrift der evangelisch- lutherischen Kirche*, 1986³, σσ. 486, 736-739. Πρβλ. E. Hirsch, *Hilfsbuch zum Studium der Dogmatik*, 1964⁴, σ. 224.

[4]. Πρβλ. Αρχιμ.Ι. Γιαννακόπουλου, *Διαλογική συζήτησις Ευαγγελικών και Ορθοδόξων*, 1983, σ.43.

[5]. Βλ. Ν. Ματσούκα, *Δογματική και Συμβολική θεολογία, Τόμος Β*, 1982, σ. 477.

[6]. Βλ. Αγ. Νεκταρίου, *Μελέται περί των θείων μυστηρίων*, 1990, σ. 29.